ด่วนที่สุด

ที่ พย ๐๐๒๓.๓/ว ๔๘๓๓

ศาลากลางจังหวัดพะเยา
ถนนพหลโยธิน พย ๕๖๐๐๐

๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

เรื่อง กำชับมาตรการป้องกันความรุนแรงและคุ้มครองเด็กในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน นายอำเภอ ทุกอำเภอ, นายกเทศมนตรีเมืองพะเยา และนายกเทศมนตรีเมืองดอกคำใต้

อ้างถึง ๑. หนังสือจังหวัดพะเยา ที่ พย ๐๐๒๓.๓/ว ๑๔๘๔๕ ลงวันที่ ๑๙ ธันวาคม ๒๕๖๕
๒. หนังสือจังหวัดพะเยา ด่วนที่สุด ที่ พย ๐๐๒๓.๓/ว ๒๓๗ ลงวันที่ ๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๙

สิ่งที่ส่งมาด้วย สำเนาหนังสือกระทรวงมหาดไทย ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๒/ว ๖๓๗๒
ลงวันที่ ๒๓ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ และเอกสารที่เกี่ยวข้อง จำนวน ๑ ชุด

ตามที่จังหวัดพะเยาได้แจ้งมาตรการการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ ความละเอียดตามอ้างถึง นั้น

จังหวัดพะเยา ได้รับแจ้งจากกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นว่า เนื่องจากเหตุการณ์ความรุนแรงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๖๙ กรณีครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้กระทำความรุนแรงต่อเด็กชายวัย ๒ ขวบ ส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกของเด็กปฐมวัยและความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง รวมทั้งภาพลักษณ์การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการใช้ความรุนแรงและคุ้มครองเด็กในสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนยกระดับมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างจริงจัง จังหวัดพะเยาจึงขอให้อำเภอแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาระดับปฐมวัย ดำเนินการดังนี้

๑. กำชับการดูแลเด็กปฐมวัยโดยไม่ใช้ความรุนแรง : ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น กำชับครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้ความรัก ความเมตตา และความเข้าใจในการดูแลเด็กปฐมวัย โดยใช้ความระมัดระวัง ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ใช้กำลังข่มขู่ ดุด่าประจาน การบังคับเด็กและการใช้ความรุนแรงทางร่างกายหรือจิตใจต่อเด็กในทุกกรณี ให้ใช้วินัยเชิงบวกและวิธีสื่อสารที่เหมาะกับวัย รวมทั้งชี้แจงแนวปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๒. ทบทวนระบบป้องกัน : มอบหมายผู้รับผิดชอบหรือจัดเวรดูแลความเรียบร้อยในช่วงรับประทานอาหาร พักนอน และกิจวัตรอื่น หรืออาจติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ในสถานศึกษา และตรวจสอบให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

๓. การคุ้มครองเด็ก : หากพบครูหรือบุคลากรที่มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์จนอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย พฤติกรรม หรือสภาพจิตใจของเด็กปฐมวัย ขอให้พิจารณาดำเนินการ ดังนี้

๓.๑ การระงับเหตุฉุกเฉินและการคุ้มครองความปลอดภัย

๑) การสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่หรือย้ายออกจากพื้นที่เสี่ยง : หากเกิดเหตุการณ์ที่แสดงถึงพฤติกรรมรุนแรงหรือขาดการควบคุมอารมณ์อย่างชัดเจน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีอำนาจสามารถสั่งให้ครูหยุดปฏิบัติหน้าที่ในชั้นเรียนชั่วคราว หรือย้ายไปปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ได้ปฏิบัติงานกับเด็กปฐมวัยโดยตรง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำซ้อนและลดความตึงเครียดในพื้นที่

/๒) การเยียวยา...

๒) การเยียวยาและประเมินสภาพจิตใจ : กรณีเกิดเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดประสานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดพะเยา ซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการประสานทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด (ประกอบด้วย นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา แพทย์ ตำรวจ อัยการ ฯลฯลฯ) เพื่อลงพื้นที่ช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพ และจัดทีมช่วยเหลือเยียวยาสภาพจิตใจเด็กและผู้ปกครองที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการประเมินสภาพจิตใจของครูผู้ก่อเหตุ

๓.๒ ช่องทางการแจ้งเบาะแสและร้องเรียนหากพบเห็นครูหรือบุคลากรมีพฤติกรรมเสี่ยงควบคุมอารมณ์ไม่ได้ หรือใช้ความรุนแรงผู้ปกครองและประชาชนสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ดังนี้

๑) ร้องเรียนโดยตรงต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๒) ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น ผ่านเว็บไซต์ “กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น”

๓) ศูนย์ดำรงธรรม (กระทรวงมหาดไทย)

- สายด่วน ๑๕๖๗ (โทรได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง)
- ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด หรือ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ในพื้นที่
- ส่งไปรษณีย์ไปที่: ตู้ ปณ. ๑๐๑ ณฝ. มหาดไทย กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐ หรือส่งตามที่อยู่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ

๔. การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ : จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านสิทธิเด็ก จิตวิทยา การจัดการความเครียด เทคนิคการบริหารจัดการหรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความรุนแรงในการดูแลเด็กปฐมวัย เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาระดับปฐมวัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ปลอดภัย รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณาดำเนินการ สำหรับเทศบาลเมืองพะเยา และเทศบาลเมืองดอกคำใต้ ขอแจ้งเพื่อทราบและถือเป็นแนวทางในการปฏิบัติด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(นายสมศักดิ์ แก้วเสนา)
รองผู้ว่าราชการจังหวัด ปฏิบัติราชการแทน
ผู้ว่าราชการจังหวัดพะเยา

สำนักงานท้องถิ่นจังหวัด
กลุ่มงานส่งเสริมและพัฒนาท้องถิ่น
โทร. ๐ ๕๔๔๔ ๙๖๒๔ ต่อ ๑๔

สถ.พย.
เลขที่ 8689
วันที่ ๒๔ พย ๒๕๖๙
เวลา

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๗๒

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๒๗ พฤศจิกายน ๒๕๖๙

เรื่อง กำชับมาตรการป้องกันความรุนแรงและคุ้มครองเด็กในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๔๘๙ ลงวันที่ ๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๖๕๓ ลงวันที่ ๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

ด้วยปรากฏข่าวทางสื่อออนไลน์ เมื่อวันที่ ๑๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ เหตุการณ์ความรุนแรงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในพื้นที่จังหวัดกาญจนบุรี เมื่อวันที่ ๑๑ พฤศจิกายน ๒๕๖๙ กรณีครูศูนย์พัฒนาเด็กเล็กได้กระทำความรุนแรงต่อเด็กชายวัย ๒ ขวบ สืบเนื่องจากมารดาพบร่องรอยฟกช้ำตามร่างกายของบุตรหลาน จึงได้ตรวจสอบภาพจากกล้องวงจรปิดและพบว่าครูผู้ก่อเหตุได้ใช้กำลังทำร้ายร่างกาย ตวาด และลงโทษซ้ำ เนื่องจากเด็กไม่ยอมรับประทานอาหารกลางวัน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นขอเรียนว่า ได้มีหนังสือแจ้งมาตรการการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ รายละเอียดตามหนังสือที่อ้างถึง แต่เนื่องจากเหตุการณ์ดังกล่าวส่งผลกระทบอย่างรุนแรงต่อความรู้สึกของเด็กปฐมวัย และความเชื่อมั่นของผู้ปกครอง รวมทั้งภาพลักษณ์การบริหารงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนั้น เพื่อเป็นการป้องกันการใช้ความรุนแรงและคุ้มครองเด็กในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนยกระดับมาตรการในการดูแลรักษาความปลอดภัยอย่างจริงจัง จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาระดับปฐมวัยดำเนินการดังนี้

๑. **กำชับการดูแลเด็กปฐมวัยโดยไม่ใช้ความรุนแรง** : ให้ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นกำชับครู ผู้ดูแลเด็ก และผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องให้ความรัก ความเมตตา และความเข้าใจในการดูแลเด็กปฐมวัยโดยใช้ความระมัดระวัง ในการปฏิบัติหน้าที่ ไม่ใช้กำลังข่มขู่ ดุด่าประจาน การบังคับเด็ก และการใช้ความรุนแรงทางร่างกายหรือจิตใจต่อเด็กในทุกกรณี ให้ใช้วินัยเชิงบวกและวิธีสื่อสารที่เหมาะกับวัย รวมทั้งชี้แจงแนวปฏิบัติแก่ผู้ปฏิบัติงานทุกคนทราบและถือปฏิบัติอย่างเคร่งครัด

๒. **ทบทวนระบบป้องกัน** : มอบหมายผู้รับผิดชอบหรือจัดเวรดูแลความเรียบร้อยในช่วงรับประทานอาหาร พักนอน และกิจวัตรอื่น หรืออาจติดตั้งกล้องวงจรปิด (CCTV) ในสถานศึกษา และตรวจสอบให้สามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

๓. **การคุ้มครองเด็ก** : หากพบครูหรือบุคลากรที่มีปัญหาในการควบคุมอารมณ์จนอาจส่งผลกระทบต่อความปลอดภัย พฤติกรรม หรือสภาพจิตใจของเด็กปฐมวัย ขอให้พิจารณาดำเนินการดังนี้

๓.๑ การระงับเหตุฉุกเฉินและการคุ้มครองความปลอดภัย

๑) การสั่งพักการปฏิบัติหน้าที่หรือย้ายออกจากพื้นที่เสี่ยง: หากเกิดเหตุการณ์ที่แสดงถึงพฤติกรรมรุนแรงหรือขาดการควบคุมอารมณ์อย่างชัดเจน ผู้บริหารองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นหรือผู้มีอำนาจสามารถสั่งให้ครูหยุดปฏิบัติหน้าที่ในชั้นเรียนชั่วคราว หรือย้ายไปปฏิบัติหน้าที่อื่นที่ไม่ได้ปฏิบัติงานกับเด็กปฐมวัยโดยตรง เพื่อป้องกันไม่ให้เกิดเหตุการณ์ซ้ำซ้อนและลดความตึงเครียดในพื้นที่

/๒) การเยียวยา ...

๒) การเยียวยาและประเมินสภาพจิตใจ : กรณีเกิดเหตุการณ์ในลักษณะดังกล่าว ให้องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นต้นสังกัดประสานสำนักงานพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัด (พมจ.) ซึ่งเป็นหน่วยงานเจ้าภาพหลักในการประสานทีมสหวิชาชีพระดับจังหวัด (ประกอบด้วย นักสังคมสงเคราะห์ นักจิตวิทยา แพทย์ ตำรวจ อัยการ ฯลฯ) เพื่อลงพื้นที่ช่วยเหลือและคุ้มครองสวัสดิภาพ และจัดทีมช่วยเหลือเยียวยาสภาพจิตใจเด็กและผู้ปกครองที่ได้รับผลกระทบ รวมถึงการประเมินสภาพจิตใจของครูผู้ก่อเหตุ

๓.๒ ช่องทางการแจ้งเบาะแสและร้องเรียน

หากพบเห็นครูหรือบุคลากรมีพฤติกรรมเสี่ยง ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ หรือใช้ความรุนแรง ผู้ปกครองและประชาชนสามารถแจ้งเรื่องร้องเรียนร้องทุกข์ ดังนี้

๑) ร้องเรียนโดยตรงต่อองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่

๒) ศูนย์ดำรงธรรมท้องถิ่น ผ่านเว็บไซต์ “กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น”

๓) ศูนย์ดำรงธรรม (กระทรวงมหาดไทย)

- สายด่วน ๑๕๖๗ (โทรได้ตลอด ๒๔ ชั่วโมง)
- ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด หรือ ศูนย์ดำรงธรรมอำเภอ ในพื้นที่
- ส่งไปรษณีย์ไปที่: ตู้ ปณ. ๑๐๑ ปณฝ. มหาดไทย กรุงเทพมหานคร ๑๐๒๐๐

หรือส่งตามที่อยู่ศูนย์ดำรงธรรมจังหวัด/อำเภอ

๔. **การเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจ** : จัดให้มีการเสริมสร้างความรู้ความเข้าใจแก่ครูและบุคลากรที่เกี่ยวข้อง ด้านสิทธิเด็ก จิตวิทยา การจัดการความเครียด เทคนิคการบริหารจัดการ หรือเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันความรุนแรงในการดูแลเด็กปฐมวัย เพื่อให้การดำเนินงานในสถานศึกษาระดับปฐมวัยเป็นไปด้วยความเรียบร้อย ปลอดภัย รวมถึงสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้ปกครองและประชาชนทั่วไป

ทั้งนี้ ขอให้จังหวัดมอบหมายสำนักงานท้องถิ่นจังหวัดประสานความร่วมมือกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาระดับปฐมวัย กำกับ ติดตาม ตรวจสอบ พร้อมให้ข้อเสนอแนะเพื่อเป็นการป้องกันความรุนแรงและคุ้มครองเด็กในสถานศึกษาระดับปฐมวัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

(นายปิยะ ปิจนำ)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองการศึกษาท้องถิ่น
กลุ่มงานการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็กท้องถิ่น
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๔๓
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นางสาวชลิดา ยุตราวรรณ์ โทร. ๐๘ ๑๑๗ ๔๓๗๕๒
นายธนกฤต วิเศษฤทธิ์ โทร. ๐๙ ๔๕๒ ๕๙๙๔๗

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๔๘๙

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๖๕

เรื่อง กำชับมาตรการการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

อ้างถึง ๑. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๓๖๑ ลงวันที่ ๖ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๓
๒. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ด่วนที่สุด ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๘๐๖ ลงวันที่ ๑ มีนาคม ๒๕๖๒
๓. หนังสือกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๔๐๕ ลงวันที่ ๒๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

สิ่งที่ส่งมาด้วย มาตรการการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำนวน ๑ ชุด

ตามที่กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น แจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและสถานศึกษาระดับปฐมวัยในสังกัดทุกแห่ง (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย) นำมาตรฐานการดำเนินงานของศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ใช้เป็นมาตรฐานการดำเนินงานและในการประกันคุณภาพการศึกษาภายในสถานศึกษา นั้น

เนื่องจากเหตุการณ์การก่อเหตุความรุนแรงในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัดหนองบัวลำภู เมื่อวันที่ ๖ ตุลาคม ๒๕๖๕ ทำให้มีผู้ได้รับบาดเจ็บและเสียชีวิต กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการป้องกันมิให้เหตุการณ์และความสูญเสียในลักษณะดังกล่าวเกิดขึ้นอีก จึงขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งมาตรการการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษาระดับปฐมวัยในพื้นที่ทราบและใช้เป็นแนวทางในการกำหนดเป็นมาตรการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและสถานศึกษาในสังกัดตามบริบทและความเหมาะสม รวมถึงมีการเตรียมความพร้อม ซักซ้อมแผนเผชิญเหตุ ค้นหาแนวทางป้องกันและติดตามอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง ทั้งนี้ เพื่อให้สอดคล้องตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายขจร ศรีชวโนทัย)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

https://shorturl.asia/Qg1al
สิ่งที่ส่งมาด้วย

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
โทร. ๐ ๒๒๔๑ ๙๐๒๑-๓ ต่อ ๔๑๖ โทรสาร ต่อ ๔๑๘
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th

มาตรการการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยในสถานศึกษาระดับปฐมวัย สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ความปลอดภัยของเด็กปฐมวัยในสถานศึกษานั้น มีความสำคัญต่อการเติบโตและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยเป็นอย่างยิ่ง การจัดระบบความปลอดภัยของสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยที่ส่งผลกระทบโดยตรงต่อการพัฒนาคุณภาพและพัฒนาการของเด็กปฐมวัยอย่างเต็มตามศักยภาพในแต่ละบุคคลและต่อเนื่อง ดังนั้น สถานศึกษาระดับปฐมวัยสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น (ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กและโรงเรียนที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัย) จำเป็นต้องมีการบริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย ประกอบกับเพื่อให้การดำเนินงานตามมาตรฐานการดำเนินงานศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ นำไปสู่การปฏิบัติให้เกิดผลสัมฤทธิ์อย่างเป็นรูปธรรม ดังนี้

๑. บริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัย โดยมอบหมายหรือแต่งตั้งคณะกรรมการหรือผู้รับผิดชอบ เพื่อทำหน้าที่บริหารจัดการภาวะสิ่งแวดล้อมทางกายภาพ สิ่งแวดล้อมทางสังคม ซึ่งเป็นอันตรายต่อเด็ก จัดทำนโยบายและแผนที่สอดคล้องกับตัวบ่งชี้ย่อยตามมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ดังนี้

๑.๑ บริหารจัดการสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๑)
๑.๒ โครงสร้างและตัวอาคารมั่นคง ตั้งอยู่ในบริเวณและสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัย	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๒)
๑.๓ จัดการความปลอดภัยของพื้นที่เล่น/สนามเด็กเล่นและสภาพแวดล้อมภายนอกอาคาร	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๓)
๑.๔ จัดการสภาพแวดล้อมภายในอาคาร ครุภัณฑ์ อุปกรณ์ เครื่องใช้ให้ปลอดภัยเหมาะสมกับการใช้งานและเพียงพอ	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๔)
๑.๕ จัดให้มีของเล่นที่ปลอดภัยได้มาตรฐาน มีจำนวนเพียงพอ สะอาด เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของเด็ก	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๕)
๑.๖ ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเดินทางอย่างปลอดภัย	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๖)
๑.๗ จัดให้มีระบบป้องกันภัยจากบุคคลทั้งภายในและภายนอกสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๗)
๑.๘ จัดให้มีระบบรับเหตุฉุกเฉิน ป้องกันอัคคีภัย/ภัยพิบัติตามความเสี่ยงของพื้นที่	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๑.๓.๘)
๑.๙ จัดกิจกรรมให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติอย่างถูกต้องเหมาะสมในการดูแลสุขภาพความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน	(ตัวบ่งชี้ย่อย ๒.๒.๒)

/๒. จัดให้มี...

๒. จัดให้มีระบบข้อมูลสารสนเทศและช่องทางการสื่อสารเพื่อความปลอดภัย

๓. จัดให้มีระบบรับเหตุฉุกเฉิน มาตรการเตรียมความพร้อมหรือแผนเผชิญเหตุและภัยอันตรายต่าง ๆ พิจารณาติดตั้งกล้องโทรทัศน์วงจรปิด (CCTV System) และระบบสัญญาณแจ้งเตือนภัย

๔. ปฏิบัติตามแผนอย่างเป็นระบบ มีการบันทึกและมีการสำรวจ ค้นหาจุดเสี่ยง เพื่อหาแนวทางป้องกันและแก้ไขเป็นระยะอย่างต่อเนื่อง

๕. ติดตามประเมินผลการดำเนินงานอย่างสม่ำเสมอ อย่างน้อยทุก ๓ เดือน

๖. นำผลจากการประเมินไปพัฒนาและปรับปรุงการบริหารจัดการด้านสภาพแวดล้อมเพื่อความปลอดภัยอย่างเป็นระบบ

๗. สร้างความตระหนักและการรับรู้ให้กับบุคลากรทุกระดับ และส่งเสริมทักษะประสบการณ์ด้านความปลอดภัย เพื่อร่วมกันเฝ้าระวังอันตราย และการช่วยเหลือเบื้องต้น

๘. จัดทำแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติอย่างถูกต้อง ในการดูแลสุขภาพความปลอดภัยในชีวิตประจำวัน ระมัดระวังตัวเองให้ปลอดภัยและไม่เกิดอันตรายแก่ผู้อื่น

๙. เฝ้าระวังติดตามพัฒนาการเด็กรายบุคคลเป็นระยะ เพื่อใช้ผลในการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กทุกคนให้เต็มตามศักยภาพ

๑๐. ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของครอบครัวและชุมชน เพื่อร่วมกันสร้างสภาพแวดล้อมและสังคมที่ปลอดภัย

****

ดาวน์โหลดมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ

ด่วนที่สุด

ที่ มท ๐๘๑๖.๔/ว ๑๒๕๓

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น
ถนนนครราชสีมา เขตดุสิต กทม. ๑๐๓๐๐

๑๐ เมษายน ๒๕๖๘

เรื่อง แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

เรียน ผู้ว่าราชการจังหวัด ทุกจังหวัด

สิ่งที่ส่งมาด้วย แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ จำนวน ๑ ชุด

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้กำหนด ๕ นโยบายหลักที่จะนำไปสู่เป้าหมายการ "บำบัดทุกข์ บำรุงสุข" เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านความสะดวกสบาย โดย ๕ นโยบายหลักประกอบด้วย ๑) การจัดระเบียบสังคม ปราบปรามผู้มีอิทธิพล ๒) การปราบปรามและป้องกันยาเสพติด ๓) การสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยวและชุมชน และ ๕) น้ำดื่มสะอาดบริการประชาชน

กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นพิจารณาแล้ว เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นโยบายด้านที่ ๑ การจัดระเบียบสังคม ปราบปรามผู้มีอิทธิพล ตามมาตรการการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง จึงได้จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ และขอความร่วมมือจังหวัดแจ้งองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษา (โรงเรียนและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัด ถือปฏิบัติตามแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษาดังกล่าว และรายงานผลการดำเนินงานตามแบบที่กำหนดให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ภายในวันที่ ๓๐ ของทุกเดือน โดยรายงานครั้งแรกภายในวันพุธที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘ ทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dla0816.4@gmail.com รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายนฤชา โฆษาศิวไลซ์)
อธิบดีกรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น
กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
โทร. ๐๒-๒๔๑ ๙๐๐๐ ต่อ ๕๓๔๕
ไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ saraban@dla.go.th
ผู้ประสานงาน นายศุภชัย หมื่นสัน โทร. ๐๘ ๖๕๓๑ ๗๗๙๑

แนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคม
ในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๑. หลักการและเหตุผล

ด้วยกระทรวงมหาดไทยได้กำหนด ๕ นโยบายหลักที่จะนำไปสู่เป้าหมายการ "บำบัดทุกข์ บำรุงสุข" เพื่อคุณภาพชีวิตของประชาชนดีขึ้น ทั้ง ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านความมั่นคง ด้านเศรษฐกิจ และด้านความสะดวกสบาย โดย ๕ นโยบายหลักประกอบด้วย ๑) การจัดระเบียบสังคม ปราบปรามผู้มีอิทธิพล ๒) การปราบปรามและป้องกันยาเสพติด ๓) การสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้ให้กับประชาชน ๔) การส่งเสริมการท่องเที่ยวและชุมชน และ ๕) น้ำดื่มสะอาดบริการประชาชน

เพื่อเป็นการขับเคลื่อนนโยบายสำคัญของกระทรวงมหาดไทย ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘ นโยบายด้านที่ ๑ การจัดระเบียบสังคม ปราบปรามผู้มีอิทธิพล ตามมาตรการการรักษาความสะอาดและความเป็นระเบียบเรียบร้อยของบ้านเมือง ประกอบกับเพื่อให้สถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งเป็นสถานที่หรือเป็นสังคมแรกที่พ่อแม่ผู้ปกครองทุกคนให้การยอมรับ และคาดหวังว่าเด็กจะได้รับความรู้ การอบรมสั่งสอน ได้รับการพัฒนาศักยภาพที่ครบถ้วนตามวัย รวมทั้งได้รับการปกป้องคุ้มครองจากภัยอันตรายที่อาจส่งผลกระทบต่อชีวิต สวัสดิภาพทั้งร่างกายและจิตใจของเด็ก และนำมาซึ่งความสูญเสีย ตามที่มีปรากฏในสถานการณ์ต่าง ๆ ในปัจจุบัน ดังนั้น บทบาทหน้าที่หนึ่งนอกเหนือจากการทำหน้าที่อบรมสั่งสอนแล้ว สถานศึกษาต้องเป็นสถานที่ที่มีความปลอดภัยสำหรับเด็ก ดูแลเด็กด้วยความเอาใจใส่และปฏิบัติอย่างเหมาะสม ปกป้องคุ้มครองเด็กเสมือนเป็นลูกเป็นหลาน กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นจึงได้จัดทำแนวทางการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อดูแลรักษาความเป็นระเบียบเรียบร้อย ความสะอาด ความปลอดภัย รวมถึงป้องกันภัยจากบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติดในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๒.๒ เพื่อส่งเสริมคุณภาพชีวิตเด็กนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ให้ได้รับการดูแลและสร้างเสริมความรู้ทักษะ ประสบการณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

๒.๓ เพื่อพัฒนาสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นให้มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถจัดบริการให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๓. กลุ่มเป้าหมาย

องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) จำนวน ๗,๖๖๘ แห่ง

/๔. วิธีดำเนินการ ...

๔. วิธีดำเนินการ

๔.๑ การขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๑.๑ ระดับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดำเนินการจัดระเบียบสังคมสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัด ภายใต้ ๔ มาตรการ ประกอบด้วย ๑) มาตรการการดูแลการจราจรและระเบียบหน้าสถานศึกษา ๒) มาตรการการรักษาความสะอาดและอนามัยในสถานศึกษา ๓) มาตรการการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ๔) มาตรการการป้องกันบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติดในสถานศึกษา โดยดำเนินการ ดังนี้

มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
๑) การดูแลการจราจรและจัดระเบียบหน้าสถานศึกษา	๑.๑) ตรวจสอบและปรับปรุงถนน สภาพผิวจราจร จุดเสี่ยง จุดอันตราย สิ่งกีดขวางข้างทางและไหล่ทาง เพื่อไม่ให้เกิดอันตรายกับผู้ใช้รถใช้ถนน ๑.๒) กำหนดเขตถนนปลอดภัยบริเวณโดยรอบสถานศึกษา (Zoning) เช่น จัดให้มีทางข้าม สะพานลอย ป้ายเตือน ป้ายสัญลักษณ์ ป้ายเครื่องหมายจราจร เส้นชะลอความเร็ว เนินชะลอความเร็ว ไฟกระพริบ และไฟฟ้าส่องสว่างให้เพียงพอ ๑.๓) กำหนดจุดรับ - ส่งนักเรียนที่ชัดเจนและปลอดภัย จัดทำป้าย สัญลักษณ์แสดงจุดจอดรถรับ - ส่งนักเรียน บริเวณหน้าสถานศึกษา รวมทั้งในหมู่บ้าน ชุมชนและระหว่างทางที่ใช้สัญจร ๑.๔) จัดให้มีผู้อำนวยการจราจรหรือชุดอาสาดูแลการจราจรบริเวณหน้าสถานศึกษา เพื่ออำนวยความสะดวก เป็นระเบียบเรียบร้อย ของการจราจร รวมถึงให้การช่วยเหลือในเบื้องต้นกรณีเกิดอุบัติเหตุ ๑.๕) จัดระเบียบภูมิทัศน์บริเวณข้างทางและบริเวณหน้าสถานศึกษา มิให้มีร้านค้า แผงลอย หาบเร่ และรถเข็น กีดขวางทางจราจร หรือบดบังทางเดิน หรือบังไม่ให้เห็นเด็กที่จะข้ามถนน หรือเป็นจุดเสี่ยงให้เกิดอุบัติเหตุได้
๒) การรักษาความสะอาดและอนามัยในสถานศึกษา	๒.๑) การจัดการสภาพแวดล้อมทั่วไป (๑) จัดให้มีการดูแลทำความสะอาดอาคารสถานที่ สิ่งของเครื่องใช้ อุปกรณ์สนามเด็กเล่น อุปกรณ์กีฬา หรือบริเวณพื้นผิวสัมผัส และจัดเก็บสิ่งของหรืออุปกรณ์ต่าง ๆ อย่างเป็นระเบียบ ถูกสุขลักษณะ และสะดวกในการใช้งาน อีกทั้งต้องแยกเก็บหรือจัดที่วางสารเคมีอันตราย เช่น ยาฆ่าแมลง น้ำยาทำความสะอาดห้องส้วม เป็นต้น อย่างเป็นระเบียบ มิดชิด (๒) จัดพื้นที่และเตรียมอุปกรณ์สำหรับทำความสะอาดร่างกาย เช่น สบู่ล้างมือ เจลแอลกอฮอล์ ไว้บริเวณทางเข้าสถานศึกษาหรือในอาคารสถานที่ โดยให้อยู่ในสภาพสามารถใช้งานได้ตลอดเวลา

/(๓) ภายในห้อง ...

มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
	(๓) ภายในห้องต่าง ๆ ควรมีการระบายอากาศที่ดี มีช่องลมประตู หน้าต่างอย่างเพียงพอ ควรใช้การระบายอากาศตามธรรมชาติให้มากที่สุด โดยมีช่องแลกเปลี่ยนอากาศจากภายในห้องเปิดสู่ภายนอกได้ ซึ่งจะต้องเปิดให้อากาศผ่านในขณะใช้สอยพื้นที่นั้น ๆ กรณีที่มีการใช้ระบบปรับอากาศ ควรมีอัตราการระบายอากาศเป็นไปตามมาตรฐาน (๔) สถานศึกษาที่ได้รับผลกระทบจากฝุ่นละอองขนาดไม่เกิน ๒.๕ ไมครอน (PM 2.5) ให้ปฏิบัติตามแนวทางป้องกันฝุ่นละออง PM 2.5 สำหรับเด็กวัยเรียน ของกรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข (๕) ในห้องเรียนควรมีแสงสว่างพอเหมาะให้เด็กสามารถอ่านหนังสือได้อย่างสบายตา ๒.๒) การจัดการมูลฝอย ควรเน้นการลดปริมาณมูลฝอยที่แหล่งกำเนิด เพื่อลดปริมาณมูลฝอยที่จะเข้าสู่ระบบ การกำจัดให้เหลือน้อยที่สุด และสามารถนำมูลฝอยกลับมาใช้ประโยชน์ทั้งในส่วนของการใช้ซ้ำและแปรรูป โดยมีแนวทางการจัดการมูลฝอย ดังนี้ (๑) การลดปริมาณมูลฝอย เป็นสิ่งแรกที่ต้องดำเนินการเพื่อลดปริมาณมูลฝอยที่เกิดขึ้น ณ แหล่งกำเนิด โดยใช้หลักการ ๓R (Reduce:การลดปริมาณการเกิดมูลฝอย ลดการใช้, Reuse:การใช้ซ้ำ และ Recycle: การนำกลับมาใช้ใหม่) (๒) การคัดแยก คัดแยกมูลฝอยตามประเภท เพื่อลดปริมาณมูลฝอยที่ต้องส่งไปกำจัดให้น้อยลงก่อนใส่ลงภาชนะรองรับที่เหมาะสมตามประเภทและปริมาณมูลฝอย (๓) การเก็บรวบรวม มีจุดรวบรวมมูลฝอยของสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ของแต่ละอาคารให้มีความเพียงพอและเป็นสัดส่วน มีถังรองรับมูลฝอยแยกตามชนิดของมูลฝอย เพื่อความสะดวกในการนำไปจัดการให้ถูกต้องต่อไป (๔) การกำจัด ต้องพิจารณาถึงองค์ประกอบต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เช่น ชนิดและปริมาณมูลฝอย สภาพท้องถิ่นที่ตั้งของสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) รูปแบบ การบริหารจัดการ งบประมาณ และสถานที่ที่นำไปกำจัด เป็นต้น มูลฝอยที่ไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ต่อได้ให้เก็บรวบรวมอย่างถูกสุขลักษณะเพื่อรอเทศบาล/อบต. มารับไปกำจัดต่อไปอย่างถูกวิธี (๕) การนำมูลฝอยไปใช้ประโยชน์ เช่น การหมักมูลฝอยให้เป็นปุ๋ย การนำไปเลี้ยงสัตว์ หรือการทำธนาคารขยะ

/๒.๓) การจัดการ ...

มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
	๒.๓) การจัดการห้องน้ำและสิ่งปฏิกูล ต้องพัฒนาห้องน้ำในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ให้ได้มาตรฐาน เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่กระจายโรคติดต่อ โดยเน้นเรื่องความสะอาด เพียงพอ และปลอดภัย (Health Accessibility Safety: HAS) ดังนี้ (๑) สะอาด (Health) หมายถึง ห้องน้ำสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ต้องได้รับการปรับปรุงซ่อมแซมให้มีลักษณะตามเกณฑ์ ต้องได้รับการดำเนินการให้ถูกหลักสุขาภิบาล (Sanitation Conditions) เช่น ห้องน้ำและสุขภัณฑ์ทั้งหมดจะต้องสะอาด ไม่มีกลิ่นเหม็น มีวัสดุอุปกรณ์บริการ เช่น น้ำสะอาด สบู่ล้างมือ กระดาษชำระ เป็นต้น ต้องเพียงพอ การเก็บกักหรือบำบัดสิ่งปฏิกูลถูกต้องและมีสภาพแวดล้อมสวยงาม ซึ่งจะส่งผลดีต่อทั้งทางร่างกาย และจิตใจของผู้ใช้ห้องน้ำ (๒) เพียงพอ (Accessibility) หมายถึง สถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ต้องมีห้องน้ำให้เพียงพอแก่ความต้องการของผู้ใช้ รวมถึงผู้พิการหรือผู้ด้อยโอกาส (๓) ปลอดภัย (Safety) หมายถึง สถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ต้องปรับภูมิทัศน์ให้สวยงาม ดูแลสถานที่ตั้ง ไม่เปลี่ยว ห้องน้ำแยกเพศชายและเพศหญิง และมีแสงสว่างเพียงพอ ๒.๔) การสุขาภิบาลอาหารและน้ำบริโภค ดำเนินการ ดังนี้ (๑) ควบคุม สังเกตและพินิจพิจารณาปัจจัยที่มีผลต่อความสะอาด ปลอดภัยของอาหารอย่างมีระบบ ซึ่งมีผลมาจากสุขลักษณะของสถานประกอบการด้านอาหาร การปนเปื้อนของอาหาร ภาชนะอุปกรณ์ และสุขอนามัยของผู้สัมผัสอาหาร (๒) ติดตามตรวจสอบทางด้านสาธารณสุข เพื่อให้เกิดความปลอดภัยต่อสุขภาพของการจัดบริการน้ำบริโภค โดยดำเนินการตรวจสอบให้ครอบคลุมทุกขั้นตอน ตั้งแต่แหล่งน้ำดิบ ระบบการผลิต การเก็บรักษา และการจ่ายไปให้ผู้บริโภค ซึ่งทุกขั้นตอนมีผลต่อการผลิตน้ำบริโภคที่สะอาดได้มาตรฐาน ๒.๕) การจัดการสัตว์และแมลงพาหะนำโรค ต้องควบคุมและป้องกันแมลงและสัตว์พาหะนำโรค เช่น หนู ยุง แมลงวัน แมลงสาบ เป็นต้น ซึ่งสามารถก่อให้เกิดโรคภัยไข้เจ็บแก่นักเรียน เช่น โรคฉี่หนู โรคพยาธิ โรคติดเชื้อระบบทางเดินอาหาร ตลอดจนไวรัส เชื้อรา เป็นต้น ดังนั้น เพื่อลดการแพร่กระจายของเชื้อโรค (๑) การทำลายแหล่งเพาะพันธุ์โดยการปรับสุขาภิบาลสิ่งแวดล้อม (๒) รักษาความสะอาด ความเป็นระเบียบของอาคารเรียน ห้องน้ำ ห้องครัว ให้ทั่วถึงอย่างสม่ำเสมอ (๓) ควบคุมด้วยวิธีกล เช่น ใช้กรงดัก ใช้กาวดัก หรือการควบคุมโดยใช้สารเคมี

/๓) การรักษา ...

มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
๓) การรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา	๓.๑) ประเมินความเสี่ยงล่วงหน้า (Pre Risk-Assessment) โดยให้มีการประเมินความเสี่ยงจากภัยในทุกมิติ ได้แก่ (๑) ภัยที่เกิดจากการใช้ความรุนแรงของมนุษย์ (Violence) เช่น การล่วงละเมิดทางเพศ การทะเลาะวิวาท การกลั่นแกล้งรังแก สารเคมีและวัตถุอันตราย การล่อลวง ลักพาตัว (๒) ภัยที่เกิดจากอุบัติเหตุ (Accident) เช่น ภัยธรรมชาติ ภัยจากอาคารเรียน สิ่งก่อสร้าง ภัยจากยานพาหนะ ภัยจากการจัดกิจกรรม ภัยจากเครื่องมือ อุปกรณ์ (๓) ภัยที่เกิดจากการถูกละเมิดสิทธิ์ (Right) เช่น การถูกปล่อยปละละเลย ทอดทิ้ง การคุกคามทางเพศ การไม่ได้รับความเป็นธรรมจากสังคม (๔) ภัยที่เกิดจากผลกระทบทางสุขภาวะทางกายและจิตใจ (Unhealthiness) เช่น ภาวะจิตเวช ติดเกม การพนัน ยาเสพติด ภัยไซเบอร์ ภาวะทุพโภชนาการ มลภาวะเป็นพิษ โรคระบาดในมนุษย์ โรคระบาดในสัตว์ ๓.๒) วางแผน (Planning) โดยให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการด้านความปลอดภัย จัดทำแผน มาตรการความปลอดภัยในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) จัดทำแผนเผชิญเหตุหรือกำหนดแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการหรือระงับเหตุ ๓.๓) การป้องกัน (Prevention) ให้มีการจัดสภาพแวดล้อมของสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ให้มีความปลอดภัย จัดสภาพแวดล้อมทางกายภาพภูมิทัศน์ ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องน้ำ ห้องพิเศษ และห้องอื่น ๆ ให้มีความปลอดภัย จัดทำแหล่งเรียนรู้เพื่อเสริมสร้างความปลอดภัยในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ที่หลากหลาย และเตรียมความพร้อมด้านบุคลากร เครื่องมือ วัสดุและอุปกรณ์พร้อมรับสถานการณ์ความไม่ปลอดภัยอยู่เสมอ เช่น การติดตั้งกล้องวงจรปิด สัญญาณเตือนภัย เป็นต้น ๓.๔) การให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดภัย (Provide Knowledge) โดยจัดทำสื่อในรูปแบบที่หลากหลาย เพื่อให้ความรู้เกี่ยวกับการปฏิบัติตัวเมื่อเกิดภัยต่าง ๆ แก่นักเรียน ครู บุคลากรทางการศึกษา และผู้ปกครอง จัดประสบการ์การเรียนรู้ อบรมให้ความรู้ สร้างความตระหนักและจัดการฝึกซ้อมแผนเผชิญเหตุเพื่อฝึกทักษะในการเอาตัวรอด ๓.๕) การแสวงหาความร่วมมือกับภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง (Partnership) เพื่อดำเนินการแก้ไขปัญหา เยียวยา ช่วยเหลือ ฟื้นฟูจิตใจผู้ประสบเหตุอย่างรวดเร็วทันท่วงทีหลังเกิดเหตุ

/๔) การป้องกัน ...

มาตรการ	แนวทางปฏิบัติ
๔) การป้องกันบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและยาเสพติดในสถานศึกษา	๔.๑) จัดทำนโยบายสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและยาเสพติด เป็นลายลักษณ์อักษร ถ่ายทอดนโยบายสู่การปฏิบัติและประชาสัมพันธ์นโยบายผ่านช่องทางที่หลากหลาย ๔.๒) จัดตั้งคณะทำงานหรือคณะกรรมการสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและยาเสพติด กำหนดบทบาทหน้าที่อย่างชัดเจน สำรวจข้อมูลการสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติด ในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) เช่น จำนวนผู้สูบ ความต้องการเลิก การพบเห็นละเมิดการขายและการสูบบุหรี่หรือเสพยาเสพติด รวมทั้งติดตามการดำเนินงาน ๔.๓) จัดสภาพแวดล้อมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ให้เป็นเขตปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติด ตามที่กฎหมายกำหนด และต้องมีการดำเนินงาน ดังนี้ (๑) มีเครื่องหมายแสดงเขตปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติด (๒) ไม่มีอุปกรณ์/สิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับการสูบบุหรี่ / บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติด (๓) ประชาสัมพันธ์ แจ้งเตือน เรื่อง สถานศึกษาเป็นเขตปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติด (๔) มีมาตรการควบคุม ห้ามปรามหรือดำเนินการอื่นใด ไม่ให้มีการสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติดในสถานศึกษา เช่น การสำรวจค้นหา คัดกรอง โดยใช้ระบบดูแลช่วยเหลือนักเรียน สังเกต ซักถาม และแบ่งกลุ่มเพื่อหามาตรการป้องกันและแก้ไขปัญหายาเสพติดที่เหมาะสม ได้แก่ กลุ่มทั่วไป กลุ่มเสี่ยง และกลุ่มใช้เสพติด (๕) เฝ้าระวังไม่ให้มีการสูบบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า รวมถึงการขาย การส่งเสริมการขาย การโฆษณาผลิตภัณฑ์บุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า ในบริเวณสถานศึกษา และบริเวณที่กฎหมายกำหนด ๔.๔) สร้างภูมิคุ้มกัน ส่งเสริมทักษะที่จำเป็นต่าง ๆ เพื่อปลูกฝังหล่อหลอมให้เด็กสามารถดำรงชีวิตได้อย่างปลอดภัยจากบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติด เช่น สอดแทรกเรื่องโทษ พิษภัย และผลกระทบของบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติดในรายวิชาและกิจกรรมต่าง ๆ ทั้งในและนอกหลักสูตร ๔.๕) ส่งเสริมการมีส่วนร่วมของนักเรียนในการขับเคลื่อนสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ปลอดบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติด เช่น มีส่วนร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกันเพื่อควบคุมยาสูบ ทั้งบริเวณในและนอกสถานศึกษา และส่งเสริมให้มีกิจกรรมร่วมกันระหว่างสถานศึกษากับชุมชน รวมทั้งบูรณาการร่วมกับเครือข่ายหรือหน่วยงานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง

/๔.๑.๒ องค์กร ...

๔.๑.๒ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จัดทำรายงานผลการดำเนินการจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัด

กิจกรรม	การรายงาน	หมายเหตุ
รายงานผลการดำเนินการจัดระเบียบบสังคมสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัด ภายใต้ ๔ มาตรการ ดังนี้ ๑) มาตรการการดูแลการจราจรและจัดระเบียบหน้าสถานศึกษา ๒) มาตรการการรักษาความสะอาดและอนามัยในสถานศึกษา ๓) มาตรการการรักษาความปลอดภัยในสถานศึกษา ๔) มาตรการการป้องกันบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้าและยาเสพติดในสถานศึกษา	- จัดส่งแบบรายงานฯ พร้อมรูปภาพการดำเนินการจัดระเบียบสังคมสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัด - รายงานให้จังหวัดทราบภายในวันที่ ๒๕ ของทุกเดือน ผ่านช่องทางที่จังหวัดกำหนด - รายงานครั้งแรกภายในวันที่ ๒๕ เมษายน ๒๕๖๘	แบบฟอร์มรายงานขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

๔.๒ ระดับจังหวัด และอำเภอ ดำเนินการให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ และติดตามการดำเนินการจัดระเบียบในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ดังนี้

กิจกรรม	การรายงาน	หมายเหตุ
๑) ให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ สนับสนุนและประสานการปฏิบัติขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ๒) กำกับและติดตามการดำเนินการขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ให้เป็นไปตามมาตรการ แนวทางปฏิบัติในการจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ๓) รายงานผลการดำเนินการจัดระเบียบสังคมในสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่ ให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบ ในรูปแบบไฟล์ word และ excel ผ่านทางไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ dla0816.4@gmail.com	- จัดส่งแบบรายงานฯ พร้อมรูปภาพการดำเนินการจัดระเบียบสังคมสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในพื้นที่จังหวัด - รายงานให้กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่นทราบภายใน วันที่ ๓๐ ของทุกเดือน - รายงานครั้งแรก ภายในวันที่ ๓๐ เมษายน ๒๕๖๘	แบบฟอร์มรายงานของจังหวัด

/๕. ระยะเวลา ...

๕. ระยะเวลาดำเนินการ

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๘

๖. ตัวชี้วัด

ร้อยละ ๗๐ ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นที่มีสถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) ในสังกัดดำเนินการขับเคลื่อนนโยบายจัดระเบียบสังคมสถานศึกษาในสังกัด

๗. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๗.๑ สถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น มีความเป็นระเบียบเรียบร้อย มีความสะอาดและปลอดภัย รวมถึงภัยจากบุหรี่/บุหรี่ไฟฟ้า และยาเสพติดในสถานศึกษา

๗.๒ เด็กนักเรียน ครู และบุคลากรทางการศึกษา ได้รับการดูแลและสร้างเสริมความรู้ทักษะ ประสบการณ์ มีเจตคติที่ดีต่อการดำเนินชีวิตประจำวันและการเป็นพลเมืองที่ดีของประเทศ

๗.๓ สถานศึกษา (โรงเรียน/ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก) มีคุณภาพและมาตรฐาน สามารถจัดบริการให้กับประชาชนในท้องถิ่นได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๘. หน่วยงานรับผิดชอบ

กลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก กองส่งเสริมและพัฒนาการจัดการศึกษาท้องถิ่น กรมส่งเสริมการปกครองท้องถิ่น

๙. ผู้ประสานงาน

๙.๑ นางสาวชลิดา ยุตราวรรณ์ ผู้อำนวยการกลุ่มงานส่งเสริมการจัดการศึกษาปฐมวัยและศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก
เบอร์โทร ๐๙๒ ๔๔๖ ๑๕๖๑

๙.๒ นายศุภชัย หมีนสัน นักวิชาการศึกษาชำนาญการ
เบอร์โทร ๐๘๖ ๕๓๑ ๗๗๙๑